

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τήν Τετάρτην, 6^η /19^η Αύγουστου 2020, ἐωρτάσθη ὑπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἐορτή τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κατά τήν ἡμέραν ταύτην ἡ Ἐκκλησία, ἀκολουθοῦσα τάς Εὐαγγελικάς διηγήσεις (Ματθ. 17, 1-3), (Λουκ. 9, 28-36), (Μάρκ. 9, 2-13), ἀναμιμνήσκειται ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ὀλίγον πρό τοῦ σταυρικοῦ πάθους Αὐτοῦ, ἐφανερώθη ἐν τῇ θεϊκῇ δόξῃ καί λάμπει Αὐτοῦ, ὅτε τά ἱμάτια Αὐτοῦ ἐγένονο λευκά ὑπέρ τό φῶς τοῦ ἡλίου καί φωνή τοῦ Πατρὸς ἠκούσθη λέγουσα: «οὗτός ἐστι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα, Αὐτοῦ ἀκούετε», ἐνώπιον τῶν προκρίτων μαθητῶν Αὐτοῦ, Πέτρου, Ἰακώβου καί Ἰωάννου, ἵνα δείξῃ αὐτοῖς καί ἡμῖν τό ἀπολεσθέν πρωτόκτιστον κάλλος τοῦ ἀνθρώπου, τό ὁποῖον δύνανται οἱ πιστεύοντες εἰς Αὐτόν νά ἀποκαταστήσουν καί πάλιν, μεταμορφούμενοι ἐν Αὐτῷ καί δι' Αὐτοῦ.

Τό γεγονός τοῦτο ἐωρτάσθη:

Α. Εἰς τό ὄρος θαβώρ, ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, ἔνθα ὁ Μακαριώτατος Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος προεξῆρξε ὁλονυκτίου θείας Λειτουργίας, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου καί Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Ἀγιοταφίτῶν Ἱερομονάχων καί διακόνων καί μετεχόντων ὀλίγων πιστῶν λόγῳ τοῦ ἰοῦ covid 19 καί ψαλλόντων τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Δημητρίου Καββαθᾶ δεξιᾷ ἐλληνιστί καί τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Φιλοθέου ἀριστερά ἀραβιστί.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας, ὁ Μακαριώτατος ἀπηύθυνε κήρυγμα, ἔχον οὕτως:

Παρέλαβεν ὁ Χριστός τόν Πέτρον, τόν Ἰάκωβον καί τόν Ἰωάννην εἰς ὄρος ὑψηλόν κατ' ἰδίαν· καί μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καί ἔλαμψε τό πρόσωπον Αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τά δέ ἱμάτια Αὐτοῦ ἐγένοντο λευκά ὡς τό φῶς· καί ὤφθησαν Μωσῆς καί Ἡλίας μετ' Αὐτοῦ συλλαλοῦντες καί νεφέλη φωτεινή ἐπεσκίασεν αὐτούς, καί ἰδοὺ φωνή ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· «οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας χρησιμοποιοῦν τό λεξιλόγιον τῆς διηγήσεως τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου, (Ματθ. 17, 1-5).

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Σήμερον ὁ Σωτήρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁ τόν ἄμορφον μεταμορφούμενος ἄνθρωπον καί τήν τοῦ Ἀδάμ ἀμαυρωθεῖσαν φύσιν καταλαμπρύνας συνήγαγεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ θαβωρίῳ ὄρει, ἵνα μυστικῶς ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θείας Εὐχαριστίας ἐποπτεύσωμεν Χριστόν ἐξαστράψαντα θεϊκαῖς ἀκτίσι καί ἐνηξηθῶμεν τήν τοῦ Γεννήτορος φωνήν, ἡγαπημένον ἀνακηρύττουσαν, Υἱόν τόν καταυγάσαντα τήν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἡμῶν.

Εἰς τό ἅγιον τοῦτο ὑψηλόν ὄρος, ἔνθα ὁ Ἰησοῦς Χριστός μετεμορφώθη ἔμπροσθεν

τῶν μαθητῶν Αὐτοῦ καί τό πρόσωπον Αὐτοῦ ἔλαμψεν ὡς ὁ ἥλιος, τά δέ ἱμάτια Αὐτοῦ ἐγένοντο λευκά ὡς τό φῶς (Ματθ. 17,2) προετυπώθη ἢ μᾶλλον προεικονίσθη τό ἀπρόσιτον φῶς τῆς δόξης τοῦ θεοῦ Πατρός. Διά τοῦτο ὁ ὑμνωδός λέγει: «Τόν γνόφον τόν νομικόν ἢ φωτεινή τῆς Μεταμορφώσεως διεδέξατο νεφέλη, ἐν ᾗ Μωσῆς καί Ἡλίας γενόμενοι καί τῆς ὑπερφώτου δόξης ἀξιωθέντες θεῷ ἔλεγον· σύ εἶ θεός ἡμῶν ὁ βασιλεύς τῶν αἰώνων».

Ὁ μοναδικός καί ἀπόλυτος σκοπός τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας, δηλονότι τῆς πίστεώς μας εἰς τόν ἐνανθρωπήσαντα Υἱόν καί Λόγον τοῦ θεοῦ, τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν εἶναι νά ἀξιωθῶμεν τῆς ὑπερφώτου δόξης τοῦ θεοῦ. Καί ποία εἶναι αὕτη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ; Γέγραπται, «τό εἶδος τῆς δόξης τοῦ Κυρίου, ὡσεὶ πῦρ φλέγον», (Ἐξοδ. 24, 17). Τό εἶδος τῆς δόξης τοῦ Κυρίου κατ' οὐσίαν εἶναι τό πρόσωπον τοῦ θεοῦ, τό ὁποῖον οὐδεὶς δύναται ἰδεῖν κατὰ τό γεγραμμένον, «καί εἶπεν Κύριος οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τό πρόσωπόν μου· οὐ γάρ μή ἴδῃ ἄνθρωπος τό προσώπόν μου καί ζήσεται», (Ἐξοδ. 33, 20). Καί ἀλλαχοῦ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἡλιοῦ τόν Θεσβίτην: «ἐξελεύσῃ αὖριον καί στήσῃ ἐνώπιον Κυρίου ἐν τῷ ὄρει· ἰδοὺ παρελεύσεται Κύριος... οὐκ ἐν τῷ πυρί Κύριος· καί μετὰ τό πῦρ φωνή αὖρας λεπτῆς, κάκεϊ Κύριος», (Γ' Βασιλ. 19, 11-12).

Κατά δέ τήν μαρτυρίαν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ὁ Κύριος εἶναι τό φῶς τοῦ κόσμου: «Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Κύριος ἐλάλησε λέγων· ἐγώ εἰμι τό φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί οὐ μή περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τό φῶς τῆς ζωῆς», (Ἰωάν. 8,12). Τό φῶς δέ τοῦτο τοῦ Ἰησοῦ δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τήν δόξαν τοῦ Κυρίου, ὡς ἐπιμαρτυρεῖ ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς, ἀναφερόμενος εἰς τούς ἀγραυλοῦντας ποιμένας ἀφ' ἑνός: «ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καί δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς», (Λουκ. 2,9) καί ἀφ' ἑτέρου εἰς τόν λιθοβολισμόν τοῦ Στεφάνου: «ὑπάρχων δέ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τόν οὐρανόν εἶδε δόξαν θεοῦ καί Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ, καί εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τούς οὐρανούς ἀνεωγμένους καί τόν υἱόν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ ἐστῶτα», (Πράξ. 7, 55-56).

Τό γεγονός τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τήν προτύπωσιν τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ, δηλονότι τήν προετοιμασίαν τῶν μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι ἔμελλον νά γίνωσιν αὐτόπται καί αὐτήκοοι μάρτυρες τῶν παθῶν καί δὴ τοῦ σταυρικοῦ Αὐτοῦ θανάτου, τῆς τριημέρου ταφῆς καί βεβαίως τῆς λαμπροφόρου τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, ὡς ἱστορεῖ ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος: «Ἀπό τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς Αὐτοῦ, ὅτι δεῖ Αὐτόν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καί πολλά παθεῖν... καί ἀποκτανθῆναι, καί τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι», (Ματθ. 16,21). Τοῦτο μαρτυρεῖ καί ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας λέγων: «Πρό τοῦ σοῦ Σταυροῦ Κύριε, ὄρος οὐρανόν ἐμιμεῖτο, νεφέλη ὡς σκηνή ἐφηπλοῦτο. Σοῦ μεταμορφουμένου, ὑπὸ Πατρός δέ μαρτυρουμένου, παρῆν ὁ Πέτρος σύν Ἰακώβῳ καί Ἰωάννῃ, ὡς μέλλοντες συνεῖναι σοι, καί ἐν τῷ καιρῷ τῆς παραδόσεώς σου, ἵνα θεωρήσαντες τά θαυμάσιά Σου, μή δειλιάσωσι τά παθήματά Σου... καί δεῖξαι βουλόμενος τῆς Ἀναστάσεως τήν λαμπρότητα».

Τό θεολογικόν βάθος, ὕψος τε καί πλάτος τοῦ θαύματος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεταμορφώσεως ἐστιάζεται εἰς δύο τινά: Πρῶτον εἰς τό ὅτι «ὁ Ἰησοῦς μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καί ἔλαμψεν τό πρόσωπον Αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τά δέ ἱμάτια Αὐτοῦ ἐγένοντο λευκά ὡς τό φῶς», (Ματθ. 17,2), καί δεύτερον εἰς τό ὅτι «νεφέλη φωτεινή ἐπεσκίασεν αὐτούς καί ἰδοὺ φωνή ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε», (Ματθ. 17,5).

Λέγομεν δέ τοῦτο, διότι ἡ ἐμπειρία τόσον τῆς θεωρίας τῆς λάμψεως τοῦ φωτός τῆς Μεταμορφώσεως ὅσον καί ἡ ἀκοή τῆς φωνῆς ἐκ τῆς νεφέλης δέν ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς μόνον εἰς τούς παρευρεθέντας μαθητάς, ἀλλά καί εἰς πάντα πιστόν, τόν ἀγαπῶντα τόν θεόν ἐξ ὅλης τῆς καθαρᾶς αὐτοῦ διανοίας καί καρδίας. Ἀκούσμεν ἐν προκειμένῳ τοῦ ἐγκρίτου Πατρός τῆς Ἐκκλησίας ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ τήν διδασκαλίαν αὐτοῦ, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν μεγάλων θεοφόρων καί θεολόγων Πατέρων, προκατόχων αὐτοῦ: «Οἱ ἔγκριτοὶ τῶν μαθητῶν, καθάπερ ἀκούεις ψάλλουσιν τήν Ἐκκλησίαν..., τήν οὐσιώδη τοῦ θεοῦ καί αἰδίον εὐπρέπειαν εἶδον ἐν θαβώρ... τήν ὑπέρφωτον τοῦ ἀρχετύπου κάλλους λαμπρότητα, αὐτό τό ἀνείδεον εἶδος τῆς θεϊκῆς ὡραιότητος, δι' οὗ θεουργεῖται καί τῆς πρός πρόσωπον θείας ὁμιλίας καταξιοῦται ὁ ἄνθρωπος, αὐτήν τήν αἰδίον καί ἀδιάδοχον βασιλείαν τοῦ θεοῦ, αὐτό τό ὑπέρ νοῦν καί ἀπρόσιτον φῶς, φῶς οὐράνιον, ἄπλετον, ἄχρονον, αἰδίον, φῶς ἀπαστράπτον ἀφθαρσίας, φῶς θεῖον τοῖς θεωμένοις, μία γάρ χάρις Πατρός, Υἱοῦ καί Πνεύματος, ἦν εἰ καί σωματικοῖς εἶδον ὀφθαλμοῖς, ἀλλά διανοιγεῖσιν ὡς ἐκ τυφλῶν γενέσθαι βλέποντας, κατὰ τόν ἐκ Δαμασκοῦ θεῖον Ἰωάννην καί ἰδεῖν τό ἄκτιστον ἐκεῖνο φῶς, ὃ κἂν τῷ μέλλοντι αἰῶνι τῆς ἀγίοις μόνοις ἀκαταλήκτως ἔσται θεατόν κατὰ τούς ἀγίους Διονύσιον καί Μάξιμον».

Αὐτό τοῦτο τό ἄκτιστον φῶς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐπεφάνη καί ἔλαμπεν ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ὅρει θαβώρ, ἐξ οὗ καί θαβώριον καλεῖται. Αὐτοῦ τό φῶς ἄξιοι τῆς θεωρίας αὐτοῦ εἶναι οἱ ἅγιοι καί οἱ δίκαιοι τοῦ θεοῦ, ὡς γέγραπται: «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τόν θεόν ὁψονται», (Ματθ. 5,8), «ὅτι παρά Σοὶ πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτί Σου ὁψόμεθα φῶς», (Ψαλμ. 35,9), ψάλλει ὁ Δαυΐδ.

Ἡμεῖς, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, δεηθῶμεν τοῦ θεοῦ Λόγου καί θεοῦ Πατρός τῶν φώτων, ἵνα ταῖς πρεσβείαις τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου καί Μητέρας τοῦ θεοῦ ἀνυμνεῖν καί λέγειν μετὰ τοῦ ψαλμωδοῦ: «Ἐν τῷ φωτί τῆς δόξης τοῦ προσώπου Σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τόν αἰῶνα», (Ψαλμ. 88,15), Ἀμήν.

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν, ὁ ἀνακαινιστής τῆς Μονῆς καί ἡγούμενος Ἱερομόναχος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἰλαρίων παρέθεσε τράπεζαν ἰχθύων.

Β. Εἰς τό ἐν Γεθσημανῇ Θεομητορικόν Μνῆμα προεξῆρξε τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος μετὰ Πατέρων Ἀγιοταφίτων. Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν, ὁ ἡγούμενος Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀβήλων κ. Δωρόθεος παρέθεσε κέρασμα.

Γ. Εἰς τήν ἐν Ραμάλλα Ἱεράν Μονήν Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος προεξῆρξε τῆς θείας Λειτουργίας ὁ ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης Γαλακτίων, συλλειτουργοῦντος αὐτῷ τοῦ Πρεσβυτέρου Οἰκονόμου π. Γιακούμπ καί μετεχόντων ἐν κατανύξει τῶν ὀλίγων ἐκ τῶν πολλῶν πιστῶν τῆς πόλεως, λόγῳ τῆς θανατηφόρου λοιμώδους νόσου.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας